

УРОШ И МРЊАВЧЕВИЋИ

1. Састала се четири табора
2. На убаву на пољу Косову
3. Код бијеле Самодреже цркве:
4. Једно табор Вукашина краља,
5. Друго табор деспота Угљеше,
6. Треће табор војеведе Гојка,
7. А четврто царевић-Уроша;
8. Цареви се отимљу о царство,
9. Међу се се хоће да поморе,
10. Злаћенима да пободу ножи,
11. А не знаду, на коме је царство.
12. Краљ Вукашин вели: „На мене је;”
13. Деспот Угљеш: „Није, нег’ на мене;”
14. Војвод’ Гојко: „Није, нег’ на мене;”
15. Ћути нејак царевић Урошу,
16. Ћути д’јете, ништа не бесједи,
17. Јер не смије од три братијенца,
18. Братијенца, три Мрњавчевића.
19. Пише књигу Вукашине краљу,
20. Пише књигу, и шиље чауша
21. До Призрена града бијелога
22. До онога протопоп-Недељка,
23. Нека дође на Косово равно,
24. Да он каже, на коме је царство;
25. Он је св’јетла цара причестио,
26. Причестио и исповједио,
27. У њега су књиге староставне.
28. Пише књигу деспоте Угљеша,
29. Пише књигу, и шиље чауша
30. До Призрена града бијелога,
31. До онога протопоп-Недељка;
32. Трећу пише војеведа Гојко,
33. И он шиље огњена чауша;
34. А четврту царевић Урошу,
35. Пише књигу, и шиље чауша.
36. Сва четири ситне књиге пишу
37. И пошилју огњене чауше
38. Све потајно један од другога.
39. Састаше се четири чауша
40. У Призрену граду бијеломе
41. Код дворова протопоп-Недељка,
42. Али прота дома не бијаше,
43. Но у цркви бјеше на јутрењи,
44. На јутрењи и на летурђији.
45. Кол’ко с’ силни огњени чауши,
46. Колико су силни од силнијех,
47. Те не кћеше коње одјахати,
48. Но у цркву коње нагонише,
49. Потегоше плетене канџије,
50. Ударају протопоп-Недељка:
51. „Брже хајде, протопоп-Недељко,
52. „Брже хајде на Косово равно,
53. „Да ти кажеш, на коме је царство;
54. „Ти си св’јетлог цара причестио,
55. „Причестио и исповједио,
56. „У тебе су књиге староставне;
57. „Ја л’ ћеш сада изгубити главу.”
58. Сузе рони протопоп Недељко,
59. Сузе рони, па њима говори:
60. „Одбијте се, силни од силнијех,
61. „Док у цркви закон савршимо,
62. „Знати ће се, на коме је царство.”
63. Тако су се они узмакнули.
64. А кад закон Божји савршише,
65. Изљегоше пред бијелу цркву,
66. Тад’ говори протопоп Недељко:
67. „Ђецо моја, четири чауша!
68. „Ја сам св’јетла цара причестио,
69. „Причестио и исповједио,
70. „Ал’ га нисам питао за царство,
71. „Већ за грије, што је саг’рјешо;
72. „Но идите у Прилипа града
73. „До дворова Краљевића Марка,
74. „А до Марка, до мојега ђака,
75. „Код мене је књигу научио,
76. „Код цара је Марко писар био,
77. „У њега су књиге староставне,
78. „И он знаде, на коме је царство;
79. „Ви зовите на Косово Марка,
80. „Хоће Марко право казивати,
81. „Јер се Марко не боји никога,
82. „Разма једног Бога истинога.”
83. Отидоше четири чауша,
84. Отидоше ка Прилипу граду,
85. Б’јелу двору Краљевића Марка.
86. Кад су били пред бијеле дворе,

87. Ударише звекиром на врата,
88. То зачула Јевросима мајка,
89. Па дозива свога сина Марка:
90. „Сине Марко, моје чедо драго!
91. „Тко удара звекиром на врата?
92. „Баш ка’ да су бабови чауши.”
93. Уста Марко, те отвори врата,
94. Чауши се поклонише Марку:
95. „Божја т’ помоћ, господару Марко!”
96. А Марко их омилова руком:
97. „Добро дошли, моја ћецо драга!
98. „Јесу л’ здраво Србљи витезови,
99. „И честити цареви и краљи?”
100. Чауши се смјерно поклонише:
101. „Господару, Краљевићу Марко!
102. „Све је здраво, али није мирно:
103. „Господа се тешко завадила
104. „На Косову пољу широкоме
105. „Код бијеле Самодреже цркве,
106. „И они се отимљу о царство,
107. „Међу се се хоће да поморе,
108. „Злаћенима да пободу ножи,
109. „А не знаду, на коме је царство;
110. „Тебе зову на Косово равно,
111. „Да им кажеш на коме је царство.”
112. Оде Марко у господске дворе,
113. Пак дозива Јевросиму мајку:
114. „Јевросима, моја мила мајко!
115. „Господа се јесу завадила
116. „На Косову пољу широкоме
117. „Код бијеле Самодреже цркве,
118. „И они се отимљу о царство,
119. „Међу се се хоће да поморе,
120. „Злаћенима да пободу ножи,
121. „А не знаду, на коме је царство;
122. „Мене зову на поље Косово,
123. „Да им кажем, на коме је царство.”
124. Кол’ко Марко тежио на правду,
125. Тол’ко моли Јевросима мајка:
126. „Марко сине једини у мајке!
127. „Не била ти моја рана клета,
128. „Немој, сине, говорити криво
129. „Ни по бабу, ни по стричевима,
130. „Већ по правди Бога истинога;
131. „Немој, сине, изгубити душе;

132. „Боље ти је изгубити главу,
133. „Него своју огр’јешити душу.”
134. Узе Марко књиге староставне,
135. Па опреми себе и Шарина,
136. Шарину се на рамена баци
137. Отидоше у Косово равно.
138. Кад су били краљеву шатору,
139. Рече таде Вукашине краље:
140. „Благо мене до Бога милога!
141. „Ето мене мога сина Марка,
142. „Он’ ће казат’, на мене је царство,
143. „Од оца ће останути сину.”
144. Марко слуша, ништа не говори,
145. На шатора не окреће главу.
146. Кад га виђе Угљеша војвода,
147. Тад’ Угљеша ријеч говорио:
148. „Благо мене! Ето ми синовца,
149. „Он ће казат’, на мене је царство;
150. „Кажи, Марко, на мене је царство,
151. „Оба ћемо братски царовати.”
152. Шути Марко, ништа не бесједи,
153. На шатора не окреће главу.
154. Кад га виђе војвода Гојко,
155. Таде Гојко ријеч говорио:
156. „Благо мене! Ето ми синовца,
157. „Он ће казат’, на мене је царство;
158. „Кад је Марко још нејачак био,
159. „Ја сам Марка врло миловао,
160. „У свилена њедра увијао,
161. „Кано красну од злата јабуку;
162. „Куд сам гође на коњу ходио,
163. „Све сам Марка са собом водио;
164. „Кажи, Марко, на мене је царство,
165. „Ти ћеш, Марко, први царовати,
166. „А ја ћу ти бити до кољена.”
167. Шути Марко, ништа не говори,
168. На шатора не окреће главу,
169. Право оде бијелу шатору,
170. Ка шатору нејака Уроша,
171. Догна Шарца цару до шатора,
172. Онђе Марко Шарца одсједнуо.
173. Кад га виђе нејаки Урошу,
174. Лако скочи са свил’на душека,
175. Лако скочи, паке проговори:
176. „Благо мене! Ето мога кума,

177. „Ето кума, Краљевића Марка,
178. „Он ће казат’ на коме је царство.”
179. Руке шире, у грла се грле,
180. У бијело цјеливају лице,
181. За јуначко питају се здравље,
182. Па сједоше на свил’на душека,
183. Тако мало време постајало.
184. Данак прође, тавна ноћца дође;
185. Кад у јутру јутро освануло,
186. И пред црквом звона ударише,
187. Сва господа дошла на јутрење,
188. У цркви су службу свршили,
189. Изљегоше из бијеле цркве,
190. У столове пред цркву сједнули,
191. Шећер ију, а ракију пију,
192. Марко узе књиге староставне,
193. Књиге гледа, а говори Марко:
194. „А мој бабо, Вукашине краљу!
195. „Мало л’ ти је твоје краљевине?
196. „Мало л’ ти је? Остала ти пушта!
197. „Већ с’ о туђе отимате царство.
198. „А ти стриче, деспоте Угљеша!
199. „Мало л’ ти је деспотства твојега?
200. „Мало л’ ти је? Остало ти пусто!
201. „Већ с’ о туђе отимате царство.
202. „А ти стриче, војевода Гојко!
203. „Мало л’ ти је војеводства твојега?
204. „Мало л’ ти је? Остало ти пусто!
205. „Већ с’ о туђе отимате царство.
206. „Видите ли, Бог вас не видио!
207. „Књига каже, на Урошу царство,
208. „Од оца је остануло сину,
209. „Ђетету је од кољена царство.
210. „Њему царство царе наручио
211. „На самрти, кад је починуо.”
212. Кад то зачу Вукашине краљу,
213. Скочи краљу од земље на ноге,
214. Па потрже злаћена ханцара,
215. Да убоду свога сина Марка,
216. Бјежи Марко испред родитеља,
217. Јер се њему, брате, не пристоји
218. Са својим се бити родитељем,
219. Бјежи Марко око б’јеле цркве,
220. Око б’јеле цркве Самодреже,
221. Бјежи Марко, а ћера га краљу,

222. Док су трипут коло саставили
223. Око б’јеле Самодреже цркве,
224. Готово га бјеше сустигао,
225. Ал’ из цркве нешто проговара:
226. „Бјеж’ у цркву, Краљевићу Марко!
227. „Видиш, ће ћеш данас погинути,
228. „Погинути од свог родитеља.
229. „А за правду Бога истинога.”
230. Црквена се отворише врата,
231. Марко бјежи у бијелу цркву,
232. За њиме се врата затворила.
233. Краљ допаде на црквена врата,
234. По диреку удари ханцаром,
235. Из диреку крвца покапала,
236. Тад’ се краље био покајао,
237. Те је ријеч био говорио:
238. „Леле мене до Бога једнога!
239. „Ће погубих свога сина Марка.”
240. Ал’ из цркве нешто проговара:
241. „А чујеш ли? Вукашине краље!
242. „Ти нијеси посјекао Марка,
243. „Већ пос’јече Божјега анђела.”
244. На Марка је врло жао краљу,
245. Те га љуто куне и проклиње:
246. „Сине Марко, да те Бог убије!
247. „Ти немао гроба ни порода!
248. „И да би ти душа не испала,
249. „Док Турскога цара не дворио!”
250. Краљ га куне, цар га благосиља:
251. „Куме Марко, Бог ти помогао!
252. „Твоје лице св’јетло на дивану!
253. „Твоја сабља сјекла на мејдану!
254. „Нада те се не нашло јунака!
255. „Име ти се свуда спомињало,
256. „Док је сунца и док је мјесеца!”
257. Што су рекли, тако му се стекло.